Poštnina plačana v gotovini. IZHAJA VSAK TOREK, ČETRTEK IN SOBOTO. Cena posamezni številki Din 1·50.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici štev. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.958.

LETO XII. Telefon št. 2552. LJUBLJANA, v torek, dne 27. avgusta 1929. Telefon št. 2552. ŠTEV. 99.

K razgrnitvi predloga za odmero pridobnine.

Te dni so pričele prve davčne oblasti opozarjati davkoplačevalce, da so seznamki oseb, zavezanih pridobnini, razgrnjeni pri občinskih uradih in da morejo posamezni interesenti iz teh seznamkov videti, kakšen predlog hoče davčno oblastvo staviti davčnemu odboru za odmero pridobnine od njihovega obrata.

Opozoritve temelje na nastopnih zakonitih določbah:

Davčno oblastvo je po členu 111 zakona o neposrednih davkih dolžno, da na podstavi podatkov iz vloženih davčnih prijav kakor tudi popisanih in zbranih podatkov sestavi odmerni predlog za vse one davčne zavezance, glede katerih je davčni odbor pristojen ugotoviti davčne osnove.

Sestavljene predloge mora davčno oblastvo po členu 116 zakona zbrati v »seznamku oseb, zavezanih pridobnini, katerih davčne osnove se bodo razpravljale pred davčnim odborom«. Seznamek je treba sestaviti po občinah (mestnih okrajih) in mora vsebovati sledeče podatke:

1. Zaporedno številko; 2. zavezančevo ime in njega priimek; 3. čisti dohodek (predlog davčnega oblastva) in 4. dan razprave. Davčno oblastvo mora tak seznamek vročiti najmanj 14 dni pred dnem razprave občinskemu uradu, ki ga mora razgrniti najkasneje 14 dni pred razpravo in ga imeti razgrnjenega vsaj osem dni. Občina je dolžna razgrnitev na seznamu samem potrditi in seznam vrniti najkasneje en dan pred razpravo davčnemu oblastvu.

Seznamek predlogov in dni razprave se mora razglasiti v večjem kraju na dostopnem mestu v poslopju občinskega urada, po možnosti pa tudi na drugih javnih mestih, kakor je to običajno v dotičnem kraju. V podeželskih občinah se mora razglas izvršiti z razgrnitvijo seznamka v poslopju občinskega urada in ta razgrnitev razglasiti na krajevno običajni način.

Občine morajo ob razgrnitvi seznamkov opozoriti davčne zavezance na odredbe člena 116, šestega, sedmega, osmega in devetega odstavka. Te odredbe določajo, da so seje davčnega odbora tajne. Prisostvovati jim sme samo davčni zavezanec ali njegov zastopnik, odnosno pooblaščenec. Kot zastopnik davčnega zavezanca sme priti pred davčni odbor: mož za ženo, žena za moža, oče ali mati za otroke in otroci, starejši od 18 let, za stariše, kakor tudi vsakdo, ki se ne bavi obrtoma ali za plačo s takim poklicem, toda s pravilnim pooblastilom. Kot pooblaščenci s pravilnim pooblastilom ali s pooblastilom pred davčnim odborom smejo prihajati za davčnega zavezanca samo odvetniki, notarji ali pooblaščeni finančnopravni zastopniki. Za pravne osebe smejo prihajati pred davčni odbor njih predstavniki, odnosno pooblaščenci predstavnikov, za osebe pod skrbtvom in mase v obče pa njih skrbnik, zastopnik, branitelj (konkurzni upravnik.

Institucija davčnih odborov s sodelovanjem davčnih zavezancev v označeni smeri je za naše kraje nova. Dosedanje davčne komisije so morale še le skleniti, ako naj davčnega zavezanca zaslišijo v seji, ni pa imel davčni zavezanec pravice, da prisostvuje seji komisije. Zato pa so dobili davčni zavezanci po prejšnjem zakonu še pred razpravo v komisiji priliko, da z odgovori na prijavljene pomisleke pojasnijo dejanski položaj. Sedanji zakon pomislekov v taki obliki ne pozna. Davčna oblastva so sicer dolžna dopolniti, popraviti in preizkusiti vse podatke v predloženih prijavah in v ta namen zaslišati priče in izvedence in zahtevati od davčnih zavezancev tudi pojasnila, niso pa dolžna prijavljati davčnemu zavezancu pomislekov, katere imajo proti pravilnosti podatkov v predloženi davčni prijavi. Namesto pomislekov pa daje novi zakon davčnim zavezancem priliko, da prisostvujejo razpravi davčnega odbora, kolikor se nanaša na njihovo obdačenje. Zato sme davčni odbor, kolikor ne smatra podatkov, katere mu je pripravilo davčno oblastvo, za dovolj razjasnjene, tudi sam zasliševati kot pričo ali izvedenca vsakogar, ki ga predlaga bodisi referent davčnega oblastva, bodisi davčni zavezanec. Tudi sme od davčnega zavezanca zahtevati pojasnila in sme odrediti preizkus poslovnih knjig, če davčni zavezanec pristane na to.

Navzočnost davčnega zavezanca je ob razpravi pred davčnim odborom potrebna predvsem v slučajih, v katerih davčno oblastvo stavi za odmero predlog na večjo davčno osnovo nego jo je davčni zavezanec prijavil (v prijavi), ker se predvsem v teh slučajih more smatrati, da stvari niso dovolj razjasnjene in da utegne davčni zavezanec priti v položaj, da poda k nerazjasnjenim podatkom v prijavi še potrebna pojasnila, odnosno da predlaga zaslišanje prič ali izvedencev.

Zakon o zavarovanju delavstva in srbijanski obrtniki.

Na plenarni seji obrtniške zbornice v Beogradu, dne 24. t. m. se je razpravljalo o načrtu novega obrtnega reda in o reviziji socijalne zakonodaje.

V zmislu soglasnega sklepa se bo zahtevalo, da se zakona o zaščiti delavcev in o inspekciji dela ukineta in da se za ta dva zakona izdelata nova načrta ob sodelovanju gospodarskih organizacij.

Glede zakona o zavarovanju delavcev se v sprejetem sklepu predvsem podčrta, da obrtništvo ni bilo nikdar nasprotno zakoniti zaščiti delavstva, zlasti pa ne proti bolniškemu zavarovanju. Narodnemu gospodarstvu so potrebne zdrave delavne sile. Obrtništvo se bori proti temu, da se ogromna materijalna sredstva, ki se zbirajo za zdravljenje bolnega delavstva, ne uporablja izključno za to. Obrtništvo se bori proti neverjetno birokratski administraciji, ki zahteva celo vojsko uradništva. Zato se zahteva revizijo zakona, ki naj prinese: 1. *Popolno oprostitev administracije;* 2. *znižanje števila mezdnih razredov;* 3. *uvedbo delavskih knjižic, v katerih bi se kvidirali prispevki s prilepljenjem markic;* 4. *udeležba države pri bolniško zavarovalnih prispevkih in to tako, da prevzame država tretjino, gospodarji in delavci pa tudi po eno tretjino;* 5. *znižanje števila uradov;* 6. *najširšo avtonomijo krajevnih organov;* 7. *prispevke za nezgodno zavarovanje naj nosijo gospodarji in delavci, vsak po polovico;* 8. *zdravljenje delavstva za čas brezposelnosti, čegar stroške naj nosi država;* 9. *ukinitev skupščin kot nekoristnih in pri tem predragih;* 10. *člane ravnateljstva naj imenuje ministrstvo socijalne politike po predlogu zainteresiranih zbornic;* 11. *v splošnem prilagoditev določil zakona gospodarskim prilikam naše države.*

Uprava zbornice je ob koncu svojega memoranduma prosila ministra za socijalno politiko, da v komisiji za revizijo tega zakona sodeluje tudi zastopnik zbornice.

* * *

URADNI VALUTNI KURZI.

Zaradi pravilnega vplačevanja po zakonu o taksah ter zaradi sodne pristojnosti pri določanju vrednosti papirjev, ki se izdajajo v zlatu ali v inozemski veljavi, je finančni minister s svojim sklepom Dr. br. 143.051 z dne 23. avgusta t. l. določil tečaje, na podlagi katerih naj se preračunajo tuja plačilna sredstva na dinarje ter izvršujejo vplačila po zakonu o taksah. Tečaji so: napoleondor 218 Din, zlata turška lira 247, angl. funt 276·20, dolar 56·85, kanadski dolar 56·55, zlata marka 13·56, poljski zloty 6·40, avstrijski šiling 8, belga 7·92, pengö 9·94, 100 franc. frankov 224·80, 100 švicarskih frankov 1095·70, 100 italijanskih lir 298, 100 rumunskih lejev 34, 100 bolgarskih levov 41, 100 danskih kron 1513, 100 švedskih kron 1522, 100 norveških kron 1514, 100 drahem 73·50, 100 čsl. kron 168·50 Din. — Ti tečaji veljajo od 1. do 30. septembra. Po teh tečajih morajo državne blagajne sprejemati zlate napoleondore in zlate turške lire tudi za vplačilo davkov in drugih državnih dohodkov.

SRBIJANSKI OBRTNIKI ZA UDELEŽBO NA VELESEJMU V PRAGI.

Na plenarni seji obrtniške zbornice v Beogradu dne 24. t. m. se je med drugim soglasno sklenilo, da se naprosi ministrstvo trgovine in industrije, **da dovoli kredit v iznosu 100.000 Din za delegate zbornice, ki bodo posetili jesenski mednarodni sejem v Pragi.**

STROKOVNE ŠOLE V OKVIRJU GREMIJA TRGOVCEV NA DUNAJU.

Na Dunaju stoje pod vodstvom gremija dunajskih trgovcev že vse dunajske trgovske akademije in drugi učni strokovni zavodi, kakor tudi eno- in dveletni tečaji ter večerni tečaji, ki se vršijo za trgovski naraščaj. Okolnost, da stoje šole pod neposrednim vodstvom gremijalnega načelstva, omogoči prilagoditev pouka v teh šolah potrebam in željam trgovskega stanu. Na ta način je stanovsko zastopstvo v stalnem kontaktu z učnimi zavodi ter napreduje pouk v teh šolah obenem s tehničnim in metodičnim napredkom trgovske tehnike in je stik med šolo in prakso najožji. V okvirju gremija se vrši predvsem abiturijentski tečaj, ki traja eno leto, nadalje vzdržuje gremij več trgovskih akademij, ki imajo štiri leta, komercijelne strokovne tečaje, dvorazredno trgovsko šolo, enoletni strokovni tečaj za ženske, nadalje maturitetni tečaj z dvema letnikoma in najrazličnejše večerne tečaje. Za podrobnejše informacije se je obrniti na direkcije dunajskih trgovskih akademij: Wien I., Akademiestrasse 12; Wien III., Esteplatz 2; Wien VIII., Hamerlingplatz 5/6 in Wien VIII., Schönborngasse 3.

Trgovci! Zahtevajte, da Vam v kavarni, gostilni in vsakem javnem lokalu predložijo »Trgovski list«!

Ivan Mohorič:

Na Holandsko.

(Nadaljevanje.)

Od Norimberga smo zavili proti jugozapadu. Vozili smo skozi Stein, kjer se nahajajo znane Fabrove tovarne svinčnikov, barvil in pisarniških potrebščin, Heilsbronn in Ansbach. Pri Crailsheimu smo dospeli na Würtemberško. Za Crailsheimom začenja prostrani švabski gozd, ki se razprostira na sto kilometrov daleč in katerega plato se dviga med 500 do 600 metri nad morsko gladino. Na severu meji na obzorju podolgasta silhueta Hohenloha z mičnimi kopami, po katerih se menjava sočno zelenje s temnim gozdovjem z mičnimi gradiči in selišči. Ta pokrajina je zelo redko naseljena in ceste so na desetine kilometrov skoro popolnoma prazne. Vozili smo skozi mično mestece Schwäbisch Hall, ki je znano zdravilišče, skozi Sulzbach, Baknang in Waiblingen in proti večeru smo prispeli v Nekarsko dolino in se skozi Cannstatt usmerili v würtemberško prestolico Stuttgart. Pravijo, da ima Stuttgart med nemškimi velemesti najlepšo lego, lepšo kot Florenca. Osrčje švabske prestolice leži v ozkostisnjeni dolini, obdani na eni strani od Uhlandshöhe in Bopsera ter Karlshöhe in Kriegsbergturma na drugi strani. Zložna pobočja okolišnega gričevja tvorijo prostran amfiteater, na katerem so v pestrih ravnih vrstah nanizane luksuzne vile bogatašev s krasnimi parki, vrtovi in vinogradi.

Kdor je videl Stuttgart pred vojno in prispe tja danes z železnico, se na prvi mah težko orijentira. Stuttgartčani so že pred vojsko prelomili s staroverskim načinom gradbe in uvidevajoč, da jim prehodni kolodvor na vzhodnem pobočju hriba ne daje nikake možnosti razvoja, nasuli celo dolino z mogočnim nasipom in zgradili tam, kjer je stal nekdaj siromašni in dolgočasni del mesta, monumentalni pročelni kolodvor in celo vrsto najmodernejših palač. Tudi sedaj se vidi še, da energično nadaljujejo podiranje starega mesta in v celih blokih se dvigajo nove stavbe najmodernejše arhitekture. Novi kolodvor so končali leta 1922, Hindenburgbau pa komaj lani. Človeku imponirajo ti kolosi po svoji priprostosti, monumentalnosti, pri tem pa premišljeni praktičnosti, smiselnosti in velikopoteznosti. Nič kot gola skala, neometana opeka, počrnelo tramovje, a vse se spojuje v duhoviti skladnosti in mirni eleganci. Zdi se ti, da so refleksi amerikanizma v Evropi.

Raz 60 m visok kolodvorski stolp, na katerega vodite dve dvigali in v katerega notranjosti se nahaja hipermoderna čajarna, višje zopet vinarna in najvišje pa restavracija, se ti odpira krasen razgled na bujno zelenje stuttgartske okolice, na krasne parke in nasade ob novem in starem gradu, rezidenci würtemberških kraljev, pogled na velike muzeje in biblioteke ob Nekarski cesti pa tja do Bismarkturma in do Bismarkovega hrasta, daleč na severnem robu mesta. Velik del krasnih vil je danes v posesti Angležev in Amerikancev. Kupili so jih v dobi inflacije za bagatelo in prihajajo sem poleti za en do dva meseca na počitnice, delajo izlete v okolico, v Schwarzwald, v mnogobrojna kopališča v stuttgartski okolici in na Bodensko jezero.

Ni ga kmalu mesta, ki bi bilo povojni toliko gradilo kot Stuttgart. Prometne in poslovne stavbe, pa tudi velike kolonije ličnih stanovanjskih hiš. Leta 1925 je Stuttgart priredil veliko razstavo moderne stanovanjske arhitekture in higijene. Zgradbe na nekdanjem razstavišču, nazivane «Weissenhofsiedlung», so danes razen dveh že vse nastanjene in v uporabi. No, pretekla zima je prebivalcem v teh tenkozidnih stavbah z visokimi okni, menda precej zagrenila življenje. Sedaj poleti izgledajo mične, praktične in prijetne in ideje, ki jih je propagirala ta razstava, so se v nemškem stavbarstvu že zelo udomačile.

Prav domač švabski stil hiš, katerih eno nadstropje je širše nad drugim, je ohranjen le še v spodnjem delu mesta v bližini živilskega trga in rotovža. Tu se vrstijo male španske vinarne s kabareti, iz katerih odmeva glasba.

Interesantna je skladnost klasičnih zgradb z moderno arhitekturo. Nikjer nisem občutil nasprotstev ali kričečnosti. V bližini klasičnih stavb Königsbaua in Kronprinčeve palače z mogočno kolonado jonskih stebrov, se dviga enajstnadstropni Mittnachtbau, nedaleč od njega Wilhelmsbau in v večernem mraku zasveti naenkrat tisoč velikih oken najstarejšega enajstnadstropnika v mestu, palače višjega poštnega ravnateljstva. Mittnachtbau ima v enajstem nadstropju moderno kavarno s prijetno teraso. Würtemberžani znajo uživati svež zrak. Dajo tudi mnogo na notranjo arhitekturo, ki nudi povsod najmodernejše, kar je industrija stanovanjske opreme dosegla.

V Stuttgartu smo razgledali v Kunstgebäude veliko fotografsko in filmsko razstavo. Zelo podučna je bila ta razstava. Kaže ogromen napredek moderne fotografije in filmanja in velike službe, ki jih nudi fotografija kriminalistiki, bakteriologiji, kemičnemu in naravoslovnemu raziskovanju, nadalje v službah politične in gospodarske propagande in moderne poročevalne službe, film v tehniki in filmske trike. Kolekcije sovjetskih fotografij so posebno svojevrstne in interesantne. Obiskali smo tudi «Das Haus des Deutschtums», kjer je nemški kolonijalni muzej in kjer je koncentrirana služba evidence Nemcev v inozemstvu. V «Gewerbehalle» je bila baš razstava kovinarskih izdelkov, žal da ostalih znamenitosti, predvsem arabskih in orijentalskih zbirk kneza Karla von Uracha, deželnega obrtnega muzeja ter umetno-obrtne šole, ker so bile ta dan za obisk zaprte, nismo mogli ogledati.

Po obedu smo krenili naprej. Čakalo nas je 227 km vožnje do Frankfurta. Prvotno smo jo nameravali udariti preko Pforzheima, ki ima svetovno znano industrijo okrasnih predmetov na Karlsruhe in potem po desni strani Rena preko Speyera in Ludwigshafna v Frankfurt. Pozneje pa smo se odločili za pot skozi nekarsko dolino preko Heilbrona, Heidelberga skozi Mannheim in Darmstadt v Frankfurt. Ceste na Wirtemberškem so odlično trasirane in tlakovane in Benz-Mercedesova vozila se pojavljajo v velikih množinah na celi progi. Že v Cannstattu smo opazili velike kanalske gradbe ob Nekarju, katerega obrežja velikopotezno preurejajo. Krenili smo preko Feuerbacha, Zuffenhausena in Ludwigsburga, znanih razvitih industrijskih krajev, med zeleno gričevje. Pri Besenhaimu smo prišli nazaj v nekarsko dolino. Ze Heilbronom, ki je prvo pristanišče ob Nekarju, smo odbočili v gozdnato pokrajino in po skoro treh urah vožnje smo prispeli v Heidelberg, sen študentovske romantike. Vozili smo se naglo skozi tesno glavno ulico mesta, živahen trgovski in poslovni del. Za njim se dvigajo slikovite stene in ozidje pogorelega heidelberškega gradu, ki ga vsi poznamo iz neštetih slik in filmov. Toda imam utis, da je današnji Heidelberg daleč od tega, kar nam v filmih slikajo in na gramofonskih ploščah svirajo. Po celi nekarski dolini smo videli eno samo sliko težkega, strumnega dela. Regulirajo Nekar, poglabljajo in razširjajo mu strugo, razširjajo ceste, da zadostijo prometu, ki vedno močneje pulzira po tej dolini. Preko prostrane ravnice, na kateri se pojavljajo na horicontu vedno gosteje industrijske kolonije in visoki plavžarski dimniki, smo v naglem tempu dospeli v Mannheim.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Anketa o krizi vinogradništva.

Dne 25. t. m. so se v Splitu sestali zastopniki vinogradarjev iz vse Dalmacije, Slovenije, Bosne-Hercegovine k anketi o odpravi vinske krize. Anketi je predsedoval komisar oblastne samouprave, navzoči pa so bili tudi pomočnik finančnega ministra Gospodnetić, načelnik ministrstva za kmetijstvo Stojković, zastopnika ministrstva za promet in trgovino, tajnik splitske Zbornice za TOI g. Bošković ter zastopnika hercegovskih in slovenskih vinogradnikov.

V početku zborovanja je predlagal predsednik, naj se odpošlje kralju pozdravna brzojavka, kar je bilo sprejeto z odobravanjem. Zatem je načelnik ministrstva za kmetijstvo Stojković v svojem strokovnem govoru obrazložil vzroke vinske krize, zastoja izvoza vina v inozemstvo in konsuma v državi. Povdarjal je potrebo **zaključitve dobrih trgovskih pogodb** z državami, ki bi mogle konsumirati naše vino in povečanje konsuma doma. Da se poveča konsum, bi bilo izvesti potrebne ukrepe za pocenitev prodaje vina, kajti **pri nas znaša konsum vina 29 l na leto za posameznika.** Za njim je govoril kmetijski strokovnjak Mato Gubanović, ki je navedel, da znaša izvoz vina iz Dalmacije samo šestino predvojnega, dočim **znaša produkcija 800.000 do milijona hl na leto.** Izrazil je mnenje, da bi se vinogradnikom moglo najbolje pomagati, **če bi se vino prekuhavalo za žganje.** Kot ukrepe za olajšavo vinske krize je navedel **ukinjenje trošarine** na vino, **znižanje prevozne železniške tarife za vino** ter dajanje **premij za posamezna vina.** S številkami je dokazal, da je konsum vina v Splitu padel, odkar sta bila uvedeni državna in oblastna trošarina.

V imenu hercegovskih vinogradnikov je njihov zastopnik izjavil, da je **vinska kriza** prav tako kakor v Dalmaciji **občutna tudi v Hercegovini,** ter zahteval, naj se odpravi vsaka trošarina na vino, zniža prevozna tarifa za 50 odstotkov in dovoljujejo vinogradnikom posebne premije. Naglašal je nadalje potrebo, **naj se pri naših konzulatih v državah, v katere smo prej prodajali svoje vino, osnujejo reklamne agencije.**

Pomočnik finančnega ministra Gospodnetić je izrazil mnenje, da trošarina ni kriva vinske krize. **Na podlagi številk o porabi vina v Beogradu in Novem Sadu, je dokazal, da se je v teh dveh mestih popilo letos več vina kakor lani.** Država je izenačila oblastne trošarine in se tudi za eno in isto vino ne plačuje večkratna trošarina. Po njegovem mnenju se trošarine ne bodo ukinile.

Tajnik trgovske in obrtniške zbornice g. Bošković je naglašal, **da je vino obremenjeno z davščinami v višini 70 odstotkov svoje vrednosti,** kar dejansko povzroča vinsko krizo.

V imenu vinogradnikov na otoku Visu je njihov zastopnik Borčić predlagal resolucijo, ki zahteva **uveljavljenje novega vinskega zakona še pred letošnjo trgatvijo,** s katerim **naj bi se prepovedalo izdelovanje umetnega vina,** nadalje **odpravo vinske trošarine, dovoljenje svobodne prodaje na malo v vseh krajih države,** vzpostavitev ukinjenih **pristaniških tarif za prevoz vina z otokov, znižanje železniške prevoznine za vino, zaključitev ugodnih trgovinskih pogodb, osnovanje posebne vinogradniške zbornice v Dalmaciji** ter rešitev **agrarnega vprašanja.**

V imenu vinogradniškega društva za Slovenijo je inž. Zupančič izjavil, **da preživlja Slovenija letos eno največjih vinskih kriz. V Sloveniji so kleti polne vina,** čeprav je bilo lani uničene 30 odstotkov letine. Slovenski vinogradniki žele, da bi se trošarina znižala na največ 1 Din za liter, nadalje, da bi se **obdavčile tudi brezalkoholne pijače, da bi se čimprej uveljavil novi vinski zakon in prepovedalo izdelovanje umetnih vin.**

Dalmatinski vinogradnik Fran Ivanišević je povdaril krivico enake mere za vse pokrajine, za bogate in pasivne. Dalmacija, Hercegovina in Črna gora potrebujejo posebnih olajšav, ker so pasivne pokrajine. Govorili so še mnogi drugi vinogradniki, nakar je bilo zborovanje ob 1·30 popoldne zaključeno. Pred zaključitvijo je bil izvoljen odbor 26 delegatov iz vseh krajev, ki so se ob 6. uri popoldne sestali v prostorih trgovske zbornice ter stilizirali vse predloge za ublažitev vinske krize, ki so bili navedeni na konferenci in ki bodo dostavljeni pristojnim ministrstvom.

„Ljubljana v jeseni".

Letošnja velesejmska prireditev »Ljubljana v jeseni«, ki se vrši od 31. avgusta do 9. septembra t. l., bo obsegala:

Kmetski sejem. Na ogled in nakup bodo postavljena izbrana buteljčna in odprta vina, najraznovrstnejši izdelki ter domači med.

Vrtnarska razstava.

Razstava društva »Zoo« v Ljubljani.

Zadružna razstava, prva med nami.

Razstava pohištva in stanovanjske opreme.

Razstava kmetijskih strojev in orodja.

Razstava hišne domače obrti.

Higijenska razstava.

Razstava industrijskih in obrtnih izdelkov.

Zabavišče »Mali prater« z nešteto privlačnimi atrakcijami.

Tekmovanje slovenskih harmonikarjev dne 8. septembra t. l.

Ta prireditev bo nudila toliko lepega in zanimivega, da bo en obisk gotovo premalo. Zato naj si vsakdo nabavi permanentno legitimacijo za obisk »Ljubljana v jeseni«, ki stane 30 Din in upravičuje za poljuben obisk ter na vožnjo po polovični ceni z železnico, avijoni in parniki. Vstopnina za enkratni vstop na razstavo pa znaša 10 Din. Lanskoletno jesensko prireditev je posetilo preko 100.000 ljudi. Naj Vas ne manjka letos med njimi.

Vinarstvo in kletarstvo bo na letošnjem kmetijskem oddelku jesenske razstave »Ljubljana v jeseni« polno prišlo na svoj račun. Razstavljena bodo najboljša sortna vina, poleg tega pa tudi razni kletarski aparati in pripomočki za čiščenje vina, za merjenje sladkorja, alkohola in kisline v moštu in vinu, naprave za žveplanje sodov. Dalje razne grozdne stiskalnice, mreže za rebljanje, kipne vehe, sterilizatorji za ohranjenje zdravega vina itd. Vsak naš vinogradnik in kletar ima torej vzroka dovolj, da si ogleda prireditev, ki se vrši od 31. avgusta do 9. septembra t. l.

Zatvoritev poti. Prehod skozi Lattermannov drevored, ki vodi od spodnjega dela bivšega otroškega igrišča mimo velesejmskih paviljonov proti pivovarni Union, bo v času od 26. avgusta do 14. septembra t. l. zaprt. Občinstvo naj blagovoli to vzeti na znanje. Zatvoritev prehoda je neobhodno potrebna, ker se sicer tamkaj stoječi paviljoni in sejmišče samo ne bi moglo neovirano pripraviti za otvoritev letošnje jesenske prireditve našega velesejma, ki se vrši od 31. avgusta do 9. septembra t. l.

Vrtnarska razstava bo priključena letošnji jesenski prireditvi ljubljanskega velesejma »Ljubljana v jeseni« od 31. avgusta do 9. septembra t. l. Ima svojo posebno vrednost in pomen. V Sloveniji, obmejni pokrajini naše domovine, je tekla zibelka našemu domačemu vrtnarstvu, posebno pa trgovskemu. V Slovenijo so še danes uprti pogledi vrtnarstva iz vseh delov naše domovine. Tudi letos bodo najnaprednejši ljubljanski vrtnarji, pijonirji v svoji stroki, dali pobud tovarišem, tako v estetskem oziru, kakor tudi glede še intenzivnejše izrabe cvetja.

Razno

Pridelek v U. S. A. je po zadnjih uradnih izkazih veliko slabši kot je bil lani. Celo ozimna pšenica izkazuje nazadovanje, in sicer za 10 milj. bušlov, pa niso tega prav nič pričakovali.

Napovedano konsignacijsko skladišče za brazilsko kavo v Evropi nekateri ne smatrajo za praktično in pravijo, da se načrt ne bo izvedel. V domači deželi namreč kava z raznimi vozninskimi i. dr. stroški ni tako močno obremenjena kot v kakšnem konsignacijskem skladišču in jo je možno na vse strani veliko cenejše dirigirati. Dalje je navsezadnje največji konsument brazilske kave vendarle Amerika.

Ameriški jekleni trust je rabil doslej brazilsko manganovo rudo; sedaj se je obrnil na trust manganove rude v **Georgiji** (Kavkazija), ki je bil prevzel Harrimanovo koncesijo v Čiaturi, glede vsakoletne dobave manganove rude v izmeri 80.000 do 150.000 ton.

Poraba kakao-a v Nemčiji znese sedaj samo še ca 100 milj. mark na leto in je zaostala za porabo čaja in kave. Vzrok je »vitka črta« (die schlanke Linie), ki jo je moda zahtevala.

V nemških zavarovalnicah je bilo na koncu lanskega leta zastopanih 1300 milijonov mark.

Letošnji pridelek v Avstriji bo veliko slabši kot so pričakovali. Pšenice (ozimne) bo 31·46 milijonov meterskih stotov (lani 33·81), ozimne rži 4·722 (4·850), ozimnega ječmena 0·136 (0·159).

Brezposelnost v Avstriji pada dalje; najnižjo številko pričakujejo v sredi septembra.

Avstrijske zavarovalnice proti toči zaznamujejo letos vsled številnih slučajev toče zgubo 1,200.000 šilingov.

Izvoz sladkorja iz Češkoslovaške je znašal od začetka kampanje do konca julija 6,130.000 stotov, za 1,040.000 stotov več kot v isti dobi prejšnjega leta. Skupna produkcija v letu od konca julija 1928 do konca julija 1929 je znašala 9,220.000 stotov, leto prej pa 10,230.000 stotov.

Borza dela v Mariboru. Od 11. do 17. avgusta 1929 je dela iskalo 134 moških in 92 žensk, tedaj 226 oseb; 97 službenih mest je bilo prostih, delo je dobilo 69 oseb in sicer 25 moških in 44 žensk, odpotovalo jih je 29, odpadlo pa 205, koncem tedna jih je ostalo še 454 v evidenci. Od 1. januarja do 17. avgusta pa je dela iskalo 3318 moških in 208 žensk, službenih mest je bilo 3181 prostih, delo je dobilo 1226 moških in 1280 ženskih oseb, 866 jih je odpotovalo, 2073 pa odpadlo.

Pri Borzi dela v Mariboru dobijo delo: 12 hlapcev, 24 viničarjev, 8 majerjev, 2 ključavničarja, 10 železostrugarjev, 2 slaščičarja, 1 soboslikar, 3 sodarji, 6 podkovskih kovačev, več vajencev (kleparske, pekovske, mizarske in usnjarske obrti ter trgovske stroke), kakor tudi 16 kmečkih dekel, 1 kmečka gospodinja, 2 kuharici k orožnikom, 15 kuharic, 32 služkinj, 2 sobarici, 2 varuški, 2 vzgojiteljici, 30 kuharic, sobaric in služkinj za v Švico, 1 varuška, 5 šivilj za obleko, 2 šivilji za perilo, 1 podnatakarica, 2 boljši gospodinji, 2 postrežnici, 2 gostilničarski kuharici, 2 tovarniški delavki, 1 prodajalka za trgovino s steklom, 1 vajenka za v trgovino, 5 šiviljskih vajenk.

Razpis za prevažanje pošte v Ljubljani. Dne 2. septembra t. l. se vrši pri mestnem magistratu v Ljubljani tretje pogajanje za oddajo v zakup voženj za izpraznjevanje pisemskih nabiralnikov v Ljubljani. Izklicna cena 80.000 Din.

»SICH SELBST RATIONALISIEREN«.

Tako se imenuje nova knjiga dr. Großmanna, ki je izšla v založbi »für Wirtschaft und Verkehr« v Stuttgartu, Pfizerstrasse 20, in na Dunaju I., Heßgasse 7. Kaže nam, kako more vsakdo — praktik ali teoretik, podjetnik ali nastavljenec ali uradnik — sam pripraviti vedoma svoj uspeh. Dr. Großmann je znan nemški špecialist za racionalizacijo osebnih delovnih metod. V prvi vrsti se morajo osebne moči racionalno uporabiti, in uspeh ne bo odvisen od slučaja, temveč ga bomo mogli sami določiti.

Svetovna produkcija zlata.

Časopis »Wirtschaft und Statistik« govori o tem predmetu in ugotavlja, da je svetovna produkcija zlata v zadnjih treh letih zopet nalahno narastla, od 1927 na 1928 za ca. 1%. Na tem naraščanju je merodajno udeležena Južna Afrika. — **Lanska produkcija** z zneskom **610.000 kg** pomeni 86% rekordnega leta 1915 in 87% najvišje predvojne produkcije leta 1912.

Na posamezne kontinente se lanska produkcija takole razdeli: **Afrika 58%, Azija 6%, Amerika 27%, Avstralija 3%, Evropa 6%, Afrika in Amerika skupaj** sta dali **85% svetovne produkcije**. V zadnjih treh letih se je stališče Afrike napram ostalim kontinentom od leta do leta nadalje jačilo. Še pred desetimi leti je producirala Afrika polovico zlata na svetu, ostali kontinenti drugo polovico. Tudi delež Evrope je v dobi 1926 do 1928 narasel. Zanima nas Avstralija. Padanje njene zlate produkcije je v prvi vrsti posledica delavskih razmer.

Delež Britanskega imperija na svetovnem pridobivanju zlata je v zadnjih treh letih na novo narasel. Leta 1928 je **znašal ca. 71 odstotkov**, od katerega števila pride pač 10 odstotkov na Kanado, koje zlata produkcija je pod gospodarskim vplivom Zedinjenih držav. V letih 1912 in 1925 je znašala udeležba Britanskega imperija na svetovni produkciji 62 odstotkov. Pisali smo svoj čas v »Trgovskem listu«, da gre prva producentinja zlata, Južna Afrika, v zlati politiki svoja pota, da se osamosvaja od Londona ter da prehaja težišče zlate trgovine od Londona na New-York.

Sledeči seznam nam nudi pregled o produkciji zlata v posameznih okrajih v letih 1926—28 v kilogramih:

Okraji	1926	1927	1928
Afrika	340.927	344.374	351.773
Sev. Amerika	148.227	145.784	148.955
Srednja in Južna Amerika	18.516	17.554	17.554
Azija razen Sibirije	38.646	37.769	37.485
Evropa in Sibirija	35.237	37.839	37.839
Avstralija	20.285	20.032	16.786
Skupaj	601.838	603.352	610.392

V posameznih produkcijskih okrajih je bilo dobivanje neenakomerno. Južnoafriška Unija, Kanada in Rusija so mogle svojo produkcijo dvigniti. V Zedinjenih državah je več let padajoča produkcija lani zopet narasla, ni pa dosegla leta 1926. — Gornje številke nas ne smejo motiti, ker je v njih pri Sev. Ameriki tudi Kanada. — V ostalih važnih deželah (Mehika, Avstralija, Rodezija) je produkcija stalno padala.

Če vzamemo za predvojno leto 1912 številko 100, je produkcija v šestih najvažnejših okrajih takole narasla oziroma padla:

	l. 1912	l. 1928
Kanada	100 kg	305·5 kg
Britanska Indija	100 kg	70·1 kg
Južnoafriška Unija	100 kg	113·7 kg
U. S. A.	100 kg	48·5 kg
Rodezija (v J. Afriki)	100 kg	84·2 kg
Avstralija	100 kg	20·5 kg

O UMETNI SVILI.

Med obema nemškima velekoncernoma umetne svile Glanzstoff in I. G. Farben je obstojalo nekaj časa nesporazumljenje. Sedaj sta zopet prijatelja in se pozna to seveda v zvišanih cenah. Pomembno je, da so se njiju dogovoru o cenah takoj pridružili tudi drugi izvennemški koncerni, tako Enka, Snia Viscosa, Soie de Chatillo, belgijska Tubize itd. Posledica na mednarodnih trgih umetne svile se pozna v tem, da je spodbijanje cen in pa prodajanje po prenizkih cenah prenehalo. Ti novi prostovoljni sporazumi govorijo proti nastalim govoricam o zvišanju nemške umetnosvilene carine. Nemčija importira iz inozemstva samo bolj surove vrste, ki jih njena industrija izdeluje le v majhnem obsegu. So pa še drugi vzroki, ki pravijo, da je tekmovanje s spodbijanjem cen sedaj izločeno.

* * *

INSERIRAJTE!

Amerika naj vam bo zgled!

Povodom reklamnega kongresa v Berlinu prinaša »Montag-Morgen« odstavek o časopisni reklami. Naslednje številke naj nam dajo predstavo o vsotah, ki jih dajo nekatere velike ameriške tvrdke in družbe na razpolago samo za časopisno reklamo v dolarjih:

American Tobacco Co	1,943.000
Standard Oil Co of Indiana	1,500.000
Vacuum Oil Co	1,580.000
Victor Talking Machine Co	2,650.000
Dodge Brothers	1,700.000
Buick Motor Car Co	1,042.000
Hupp Motor Car Co	800.00
Packard Motor Car Co	940.000
Chevrolet Motor Car Co	920.000
Franklin Automobile Co	550.000
United States Rubber Co	1,365.000
Goodyear Tire and Rubber Co	1,060.000
Firestone Tire and Rubber Co	1,000.000
Calumet Baking Powder Co	1,200.000
Corn Products Refining Co	900.000
H. S. Heinz (Konserve)	1,300.000
Quaker Oats Co	1,570.000
Bordon Sales Co (mleko)	550.000
California Fruit Growers	520.000

Nekaj pripomb: Talking = govoreč, torej gramofoni; car = voz ali avtomobil; rubber = kavčuk; tire izgovori tajr = kolesna pnevmatika; baking powder (bejking pavder) = Backpulver = pecivni prašek; corn = Korn; fruit = Fruchtsad, sadje; grower je tisti, ki redi ali goji.

V Nemčiji računijo, da izdajo blagovne hiše za oglase ca. 1½ do 2% svojega prometa, za vso reklamo 3 do 4%. Ameriški reklamni izdatki so veliko večji. In kdor ameriškega trgovca pozna, ta ve, da ne bi za reklamo toliko izdal, če ne bi bil o uspehu prepričan. Zato inseriraj! Noben za oglas izdani dinar ni zgubljen! Se bogato povrne.

KOLINSKA TOVARNA V LJUBLJANI izdeluje že pred vojno dobro znano pristno „VYDROVO“ rženo kavo!

Razstave in sejmi

Razstave vina, likerjev in kuharske umetnosti. Ministrstvo trgovine in industrije obvešča interesente, da se vršijo razstave za industrijo likerjev, vin in umetno kuhanje 1. v Kopenhagenu od 21. do 28. septembra 1929, 2. v Kölnu od 16. do 19. oktobra 1929 in v Frankfurtu od 12. do 23. oktobra 1929, kjer se vrši tudi **mednarodni kongres hotelirjev.** Država sama ne bo oficijelno sodelovala na gori navedenih razstavah, vabi pa interesente, da se razstav po možnosti udeležijo. Udeležba gre naravno na stroške razstavljalcev.

»IPA.« Mednarodna razstava s krznarsko stroko se vrši leta 1930 na Lipskem od konca maja do konca septembra. V zvezi z mednarodno razstavo se vrši tudi mednarodna lovska razstava, nadalje bo tekom tega časa tudi svetovni kongres zastopnikov krznarske stroke ter se bodo vršila tudi predavanja in modne revije.

Rezultati letošnjega mednarodnega velesejma v Lyonu so izredno ugodni. Težko je ugotoviti točno število kupovalcev, a še težje točno število posetnikov, ker je bila kontrola mogoča samo v veliki palači, kojo je posetilo nad 350 tisoč kupcev in posetnikov. Temu številu se mora dodati še posetnike drugih odelenj, kakor odelenja za instalacijo, za prehrano in stavbarstvo, ki so se nahajala v drugih paviljonih poleg glavne palače. Nakupovalci so se interesirali za razne stroje, parfumerije, žensko konfekcijo, bazarsko blago, avtomobile, dežnike, keramiko itd. Že zadnji dan velesejma je bila oddana že tretjina mest za prihodnji pomladanski sejem.

Mikavna privlačnost letošnjega velesejma v Ljubljani bo tudi razstava živali, ki jih razstavi društvo Zoo. To društvo ima namen, da ustanovi v Ljubljani živalski vrt. Doslej zbrane živali, zlasti ptice, kače in ribe, bo postavilo v paviljon »I« na ogled obiskovalcem velesejma. Članom društva (letno 12 Din) je vstop prost.

Ljubljanska borza.

Tečaj 26. avgusta 1929.	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold. .	—·—	22·81
Berlin 1 M	—·—	13·5575
Bruselj 1 belga	—·—	7·9156
Budimpešta 1 pengö . .	—·—	9·9332
Curih 100 fr.	1094·40	1097·40
Dunaj 1 šiling	8·0042	8·0342
London 1 funt	276·60	276·40
Newyork 1 dolar	—·—	56·83
Paris 100 fr.	—·—	222·80
Praga 100 kron	168·09	168·89
Trst 100 lir	296·70	298·70

Vrednote: a) **Denarni zavodi: Celjska** posojilnica d. d., Celje, denar 170 Din; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, denar 123, bl. 123 Din; Prva hrvatska štedionica, Zagreb, denar 850 Din; **Kreditni** zavod za trgovino in industrijo, **Ljubljana,** denar 170 Din. b) **Industrijska, trgovska in prometna podjetja: Združ. papirnice Vevče,** Goričane in Medvode d. d., Ljubljana, denar 130 Din; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana, denar 50; »Šešir«, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka, denar 105 Din; Kranjska industrijska družba, Jesenice, denar 245 Din; Tvornica za dušik d. d., Ruše, denar 275 Din, blago 285 Din.

Les: Smreka—jelka: Hlodi I., II., monte 230—250 Din; brzojavni drogovi 240—260 dinarjev; bordonali merkantilni 330 do 360 Din; trami merkantilni 290—300; škorete, konične, od 16 cm naprej 630—650 Din; škorete, paralelne, od 16 cm naprej 680 do 700 Din; škorete, podmerne, do 15 cm 520 do 550 Din; deske - plohi, kon., od 16 cm naprej 540—560 Din; deske - plohi, par., od 16 cm naprej 580—620. — **Bukev:** Deske - plohi, naravni, neobrobljeni 450—500; deske - plohi, naravni, ostrorobi 750—850 Din; deske - plohi, parjeni, neobrobljeni 650—750; deske - plohi, parjeni, ostrorobi, 950—1100 dinarjev; testoni, 450—480; tavolete 1000 do 1100 Din. — **Hrast:** Hlodi I., II. 350 do 600 Din; bordonali 1300—1500 Din; deske - plohi, neobroblj. boules 1300—1500 Din; deske - plohi, neobrobljeni merkantilni 900 do 1000 Din; deske - plohi, ostrorobi (podnice) 1200—1350 Din; frizi 1100—1300 Din. — **Drva:** bukova 22—24 Din; hrastova 20—23 dinarjev. — **Železniški pragovi:** 2·60 m, 14 × 24, hrastovi 55—58 Din. — **Oglje:** bu- 14 × 24, hrastovi 50—56 Din. — **Oglje:** bukovo za 100 kg 85—90 Din.

Išče se:

Vsako množino bukovih, odnosno jelovih garnitur — dog za sode — 12 mm debeline, 7·40 in 7·60 m dolžine, 60—100 mm širine, brez zareze in peresa, brez ureze za dno, prostorna širina 1730 mm. Doge morajo biti paralelne, ostrorobe in cilindrično žagane, po možnosti samo bukove.

Vsako množino jelovih dna za sode, 12 in 15 mm debeline, 42 × 42 cm dolžine in širine, blago zdravo in suho, dno sestavljeno iz treh komadov, srednja širina 14 cm, vezano v svežnje. Cena za oboje franko vagon nakladalna postaja.

Hrastove neobrobljene plohe, od 60 do 130 mm debeline, od 2·30 m dolžine naprej,

LISTEK.

A. Ogris:

Kako se je varčevalo v Sloveniji v letih 1927 in 1928?

(Nadaljevanje.)

Če seštejemo, da moremo zanesljiveje primerjati rezultate, dosežene v posameznih letih, istovrstne bilančne postavke v imenovanih treh letih pri osmih večjih bančnih zavodih v Sloveniji, ki so ves čas redno poslovali, najdemo, da znašajo (v milj. Din):

	1926	1927	1928
hranilne vloge na knjižice	268·1	325·5	346·9
prirastek torej	39·5	57·4	21·4

Vloge na tekoči račun znašajo pri teh osmih zavodih koncem l. 1928 412·7 milijonov dinarjev (ostali zavodi bi na teh relacijah že nič ne izpremenili, ker je vsota njih vlog le zelo neznatna).

Dosti bolj prozorno govorijo računski zaključki regulativnih in oblastnih hranilnic ter zadružnih kreditnih zavodov. Te bilance nam podajajo rezultate, ki jih je doseglo varčevanje najširših slojev, ki o celotnem stanju narodovega blagostanja v naših razmerah končno vendar odločajo. V imenovanih zavodih postaja denarno premoženje srednjih in spodnjih ljudskih plasti kapital, ki je povsem domačega izvora in je zato temelj, na podlagi katerega se — trajno vzeto — razvijajo naše denarne in kreditne razmere v Sloveniji.

Pri regulativnih in oblastnih hranilnicah je znašalo stanje vlog (v milijonih dinarjev):

	1926	1927	1928
vloge na knjižice	425·8	493·4	550·4
vloge na tek. rač.	198·4	227·0	278·6
Skupaj .	624·2	720·4	829·0

V teh vsotah pride v poštev tudi Okrajna hranilnica v Škofji Loki, ki je pričela poslovati začetkom l. 1927. V nadaljnih sestavkih, v katerih primerjamo stanja v raznih letih, njeni rezultati zaradi eksaktnosti primerjave niso več vračunjeni.

Absolutni prirastki znašajo torej: (v milj. Din):

	1926	1927	1928
na vlogah na knjižice	88·2	65·4	55·4
na vlogah na tek. račun	52·8	28·5	51·4
skupaj na vseh vlogah	141·0	93·9	106·8

Na tem prirastku so udeležene pripisane obresti:

1926	1927	1928
z 21·0%	z 36·4%	z 37·5%

Odštejemo li glavnici pripisane obresti, znaša pravi prirastek v stanju v milijonih Din:

	1926	1927	1928
vlog na knjižice	70·9	43·0	29·6
vlog na tekoči račun	40·4	16·6	37·1
Skupaj vseh vlog	111·3	59·6	66·7

Da je prirastek vlog na knjižice v poslednjem letu tako nazadoval, bo pripisati deloma morda oddaji nekaterih fondov državni hipotekarni banki, deloma pa tudi nazadovanju dohodkov, katero zaznamuje zastoj v važnih gospodarskih panogah, zlasti v kmetijstvu, v katerem so vremenske neprilike napravile stomilijonske škode. Deloma je kriva tudi likvidacija davčnih zastankov, brez vpliva pa gotovo ni ostala tudi porast splošne draginje, ki je krčila previške dohodkov. V regulativnih hranilnicah naloženi denar pohaja gotovo z najmanj 60% iz kmetijske produkcije. zategadelj označuje tempo, v katerem se denar zbira pri njih, s kakšnim uspehom je v zadevnem letu gospodaril naš kmet. Poleg poljedelcev utegnejo le še obrtniški in trgovski krogi z znatnejšimi vložnimi vsotami priti v poštev, med tem ko široke mase uslužbenskih poklicev danes po pretežni večini ne morejo še bolj zožiti svoje potrošnje tako, da bi njih dohodki za varčevanje prikazali kakšen upošteven prebitek Le razmeroma dosti tenka plast bolje plačanega uslužbenstva, zlasti v bančni, hranilnični, industrijski in trgovski stroki ima po denarnih zavodih znatnejše prihranke, nekateri celo takšne, ki so tudi za predvojne slovenske razmere še »čedni«. Iz ostalih uslužbenskih slojev pridejo v denarne zavode prihranki iz postranskih zaslužkov ali pa takšni, ki so se dosegli za drago ceno krajne zožitve eksistenčnega minima. Izpremenjene prilike po vojni — obče vzeto — stavijo gažistom večje zahteve, tako da se za več ko polovico zvišani cenovni indeks v tem hujšem trenju križa z indeksom izdatkov, potrebnih za zasilno ohrano in pa prehrano. Da ta široka plast nabiralcev novih kapitalov danes skoraj odpade, je tem neugodnejše, ker so njih vloge ob normalnih razmerah najbolj stabilne, kar blagodejno vpliva na izravnanost kreditnih razmer. V kolikor se po danih podatkih more posneti, so se po vojni velike vloge pri regulativnih hranilnicah pomnožile relativno bolj kakor pa male.

Iz bilanc regulativnih hranilnic se tudi vidi, da navzlic vsem težavam povpraševanje po kreditih v preteklih dveh letih ni nikakor pojenjalo. Posojila so namreč znašala (v milj. Din):

	1926	1927	1928
hipotekarna	111·9	138·1	157·8
občinska in korporacijska	47·3	69·2	123·7
na tekoči račun	182·7	233·6	284·6

(Nadaljevanje prihodnjič.)

od 20 cm širine naprej. Cena fco vagon meja via Postojna, dobava do konca avgusta, plačilo akreditiv.

Za takojšnjo dobavo se iščejo jelove antene: 10 komadov 21 m, srednji premer 20/21 cm, premer na vrhu 8/10 cm; 25 komadov 22 m, srednji premer 21/22 cm, premer na vrhu 8/10 cm; 5 komadov 23 m, srednji premer 24/25 cm, premer na vrhu 15/16 cm; 200 komadov 9 do 12 m, s srednjim premerom največ 10—11 cm. Blago mora biti obeljeno, isto naj bi se sekalo koncem septembra ali začetkom oktobra.

10.000 komadov hrastovih železniških pragov: dolžina: 2·65 do 2·80 m; višina: 13 do 13½ cm; spodaj: 22 do 24 cm; zgoraj: najmanj 14 cm. — Cena po možnosti fob Sušak.

Vagonske pošiljke hrastovih friz z 80% I., 20% II.: debelina 27/28 mm, širina 8, 9, 10, 11 cm, dolžina 1, 1·25, 1·50, 1·75, m itd., s toleranco 10% courçons od 50, 60, 70, 80, 90 cm. Cena franko vagon meja via Jesenice.

Vagonske pošiljke hrastovih doulles I.: dolžina: 50% od 115—120 cm (kubira se za 115 cm), 20% od 86—90 cm (kubira se za 86 cm), 15% od 75—85 cm (kubira se za 75 cm), 15% od 50 —60 cm (kubira se za 50 cm; širina: pri 115/120 cm dolgih ⅓ od 8—11 cm in ½ od 11—15 cm; pri 86/90 cm dolgih ⅓ od 8—11 cm in ²/₃ od 11—15 cm; pri 75/85 cm dolgih ⅓ od 8—11 cm in ²/₃ od 11—15 cm; pri 50/60 cm dolgih ⅓ in od 6½ do 8 cm in ⅓ od 8—11 cm in ¹/₃ od 11 do 15 cm; debelina: 25/27 mm (kubira se za 25 mm), 28/30 mm (kubira se za 28 mm), 31/33 mm (kubira se za 31 mm), 34/36 mm (kubira se za 34 mm), 37/39 mm (kubira se za 37 mm), 40/42 mm (kubira se za 40 mm), 43/45 mm (kubira se za 43 mm), 45/47 mm (kubira se za 45 mm). Cena franko vagon via Jesenice.

90 komadov ostrorobih hrastovih remeljnov, 11/11 cm, 3·80 m, roba popolnoma zdrava, brez napak. — Cena franko vagon nakladalna postaja.

Večjo količino bukovih parjenih I. friz, v širinah od 8—12 cm ter dolžinah od 40 do 60 cm.

Hrastove deske, paralelne, ostrorobe, dolžina 1·15 m, širina od 11—14 cm, kvaliteta 70% I., 30% II. Cena franko vagon meja Postojna.

Večje količine brzojavnih drogov (smreka, jelka), obeljenih, ravnih, zdravih, 10 m dolgih, s 5% od 8 in 9 m dolžine, premer v vrhu 11½ do 14 cm. Cena fco vagon prihod Sušak, pristanišče, oziroma Reka. — Plačljivo proti neprekličljivemu akreditivu.

100 vagonov bukovih drv, suhih, brez klad, fco vagon meja via Postojna tranzit. Plačilo proti duplikatu v Ljubljani.

Večje število vagonov hrastovih friz z običajnimi nadmerami: **debelina 27 mm, dolžina od 25 do 50 cm, širina 4, 5, 6, 7, 8 in 9 cm,** od katerih širina 8 in 9 cm ne sme biti krajši od 35 cm. Cena fco vagon meja via Postojna, plačljivo proti duplikatu.

Žito: Pšenica: bačka: 80 kg, 2% primesi, prompt. dob., mlev. voz., sl. post., plačilo v 30 dneh, 265—267·50; bačka nova: uzančno blago, brez doplačila, za prompt. dob., mlev. voznina, slov. post., plačilo v 30 dneh, 262·50 do 265 Din. — **Koruza:** »la plata«: dobava avgust september, zacarinjeno, slovenska postaja, plačilo v 30 dneh, 292·50—295 Din; bačka: zdrava, rešetana, navadna voznina, slovenska postaja, plačilo v 30 dneh, 265 do 267·50 Din; bačka: zdrava, rešetana, mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 258·50—260 Din. — **Ječmen:** bački: novi, ozimni, 66/67 kg, 217·50 do 220 Din. — **Oves:** bački, novi, slov. postaja, navadna voznina, 240—245 Din. — **Moka:** pšenična Og: fco Ljubljana, pri odjemu celega vagona, plačljivo pri prejemu blaga, 392·50—395 Din.

Tendenca: les: neizpremenjena; deželni pridelki: neizpremenjena.

Zaključki: 4 vagone pšenice, 1 vagon ovsa, 1 vagon koruze, 15 vagonov bukovih drv, 5 vagonov hrastovih neobr. plohov, 1 dopjon tramov.

Dobava-prodaja

Oddaja popravil na zgradbah garnizijskega intendantskega skladišča v Mariboru se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 3. septembra t. l. pri Inženjerskem oddelku Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. — Oddaja popravil na zgradbah dravskega intendantskega skladišča v Ljubljani se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 4. septembra t. l. pri Inženjerskem oddelku Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. — (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Dobave. Strojni odelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 3. septembra t. l. ponudbe glede dobave 800 komadov lopat za premog, 400 komadov lopat za kurjenje in 400 komadov lopat za sneg. — Splošni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 29. avgusta t. l. ponudbe glede dobave ca. 50.000 pol konceptnega, pisarniškega in dokumentnega papirja; do 30. avgusta t. l. glede dobave ca. 700.000 pol različnega pisarniškega, konceptnega in ovojnega papirja; do 31. avgusta t. l. pa glede dobave 250 komadov peresnikov, ca. 10.000 komadov različnih svinčnikov, 120 klopčicev sukanca, 230 komadov beležnic in 14 kg motvoza. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih odelenjih.) — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 2. septembra t. l. ponudbe glede dobave, predelave in popravila postajnih žigov. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 5. septembra t. l. ponudbe glede dobave 500 kg olja za kompresorje in 510 m kabla. — Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 5. septembra t. l. ponudbe glede dobave 20.000 m krajnikov, 80 m³ hrastovega lesa, 6 sodov karbolineja, glede dobave strokovnih knjig ter glede dobave 1 pisalnega stroja. — Ministrstvo vojske in mornarice, odelenje za mornarico v Zemunu, sprejema do 1. septembra t. l. ponudbe glede dobave konzerv. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so interesentom na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.) — Dne 7. septembra t. l. se bo vršila pri Dravski stalni vojni bolnici v Ljubljani licitacija glede dnevne dobave mesa, mleka in kruha za čas od 1. oktobra do 31. decembra 1929. (Pogoji so na vpogled v pisarni omenjene bolnice.)

Dobave. Direkcija državnega rudnika Bukinje sprejema do 2. septembra t. l. ponudbe glede dobave raznega električnega materijala. Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 5. septembra t. l. ponudbe glede dobave 1200 kg riža. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 10. septembra t. l. pri Ministrstvu vojske in mornarice, odelenje za mornairco v Zemunu, glede dobave ca. 1400 ton raznih olj in bencina; dne 12. septembra t. l. pa glede dobave 40.000 kg testenin. — Dne 10. septembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave skretniških vijakov. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so interesentom na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.) — Dne 5. septembra t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani ofertalna licitacija glede dobave 960 m³ drv. — Dne 12. septembra t. l. se bo vršila pri Komandi 45. pešadijskega polka v Mariboru licitacija glede dobave živil (fižol, zdrob, testenine, riž, zelje, krompir, slive, kis, čebula, olje, sir, sladkor, kava, cikorija, čaj itd.) (Pogoji so na vpogled pri omenjenih komandah.) — Dne 9. septembra t. l. se bo vršila pri Računsko-Ekonomskem odelenju Ministrstva za zgradbe v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave rezervnih avtomobilskih delov. — (Pogoji so na vpogled pri blagajni Ministrstva za gradbe v Beogradu, Masarykova ulica št. 2.) — Dne 10. in 12. septembra t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave jelovih desk; dne 13. septembra t. l. pa glede dobave firneža, grafita in terpentina. (Pogoji so na vpogled pri Gradjevinskem odelenju te direkcije.)

Dobave. Mašinsko odelenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 30. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 800 kg železne pločevine; do 31. avgusta t. l. pa glede dobave 60 m surovega platna. — (Pogoji so na vpogled pri istem odelenju.) — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 9. septembra t. l. ponudbe glede dobave 5 požarnih hidrantov, razne pločevine, železa, matic, olja proti prahu, smrekovih plohov, brusnih kamnov, platna in blaga za zavese. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 9. septembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave platna za zavese in signalne zastavice; pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave raznega steklenega materijala; pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave modre galice, vazelina, petroleja, bencina, cilinderskega olja, raznih krp, parafina, mila, konopnenih vrvi, steklenega papirja, špirita, sode itd. — Dne 9., 10. in 11. septembra t. l. pri Upravi policije v Zagrebu glede dobave oblek in kožuhov za policijsko stražo. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so interesentom na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.) — Dne 9. septembra t. l. se bo vršila pri Glavnem sanitetskem slagališču v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave 24.000 komadov brisač; dne 10. septembra t. l. glede dobave 7000 komadov blazin; dne 12. septembra t. l. pa glede dobave 7000 metrov mreže za okna. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem slagališču.)

TRŽNA POROČILA.

MARIBORSKI TRG, DNE 24. AVGUSTA 1929.

Slaninarji so pripeljali iz 10 občin na 29 vozeh 36 svinj, 3 teleta in 1 bika, 120 kilogramov črevne masti in 110 kg jeter in pljuč, kmetje pa 26 voz krompirja, kumarc, zeljnatih glav in čebule, kmetice po okoli 600 komadov perutnine in drugih živali na trg, drugače je pa bil trg prav dobro založen in obiskan. Cene mesu so ostale neizpremenjene.

Perutnina se je prodajala: piščanci po 30—50 Din par, kokoši 40—50, race in gosi 60—100, domači zajci 15—30 Din komad.

Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Cene krompirju 6—7 Din za mernik (7½ kg), oziroma 1·50—2 Din kilogram, paradižnikom 2—3, zeleni papriki 8, hrenu 10 Din za kg, glavnati solati 0·50—1·50, ohrovtu 1—1·50, karfijolu 1—3, kumarcam 0·50—1·50, buči 1 do 2 Din za komad, čebuli 4, česnu 16 dinarjev za kg, grahu luščenemu 2 Din za liter, fižolu v stročju 1, špinači 1 Din za kupček. Sadju: jabolkam 4—8, slivam 4—10, češpljam (prvim) 10, breskvam 18—20, hruškam 3—8, orehom luščenim 48, smokvam 8—10 Din za kg, limonam 1·25—2, oranžam 3—6 Din za komad. Cvetlicam 0·25—3, z lonci vred 10—50 Din za komad.

Lončena in lesena roba se je prodajala po 1—100 Din za komad, lesene grablje 7—9, lesene vile 11—12, brezove metle 1·75—4 Din za komad, koruzna slama 30—35 Din za vrečo.

Seno in slama na mariborskem trgu. Kmetje so pripeljali v sredo 21. avgusta t. l. 14 voz sena in 6 voz slame; v soboto 24. avgusta pa 12 voz sena in 5 voz slame na trg. Cene so bile: senu, ki se je podražilo, 65—100, slami pa 45—55 dinarjev za 100 kg.

Živinski sejem v Ptuju. Na živinjski sejem v Ptuju dne 20. t. m. je bilo prignanih 513 glav goveje živine, od tega 225 krav, 75 telic, 154 volov, 32 juncev, 27 bikov in 86 konj, ki so notirali: krave 4—7·50, telice 7—9, voli 8—10, junci 7—9, biki 6·75—8·75 Din za kg žive teže. Konji 1000—4000, žrebeta 350—2000 dinarjev za komad. Prodanih je bilo 213 glav goveje živine in 42 konj. — Na svinjski sejem dne 21. t. m. je bilo pripeljanih 211 glav svinj, cena je bila 10 do 14 Din za kg žive teže, za praseta 100—300 Din za komad. Prihodnji živinjski sejem se vrši 3. septembra t. l.

Veletrgovina
A. Šarabon
v Ljubljani
priporoča
špecerijsko blago
raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke, raznovrstno
rudninsko vodo.
Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.
Ceniki na razpolago.
Telefon št. 2666.

HALO! HALO!
OGLEDALA
brušena in nebrušena, v vseh velikostih in oblikah, iz prvovrstnega kristalnega stekla, 5—8 mm debelega, kakor tudi navadna »fin« ogledala, 2 mm debela, ter raznovrstno steklo (zrcalno 6 - do mm, nadmočno 8—10 mm, tanko 4—5 in pol mm debeline, specialno, alabaster, ledenasto), nadalje upognjene šipe, šipe za izložbe, vsteklevanje v medenino, graviranje raznih ornamentov, tudi po načrtih, montiranje auto šip ter popravila starih, pokvarjenih ogledal, izvršuje po najnižjih cenah
„KRISTAL“ D. D.
tovarne ogledal in brušenega stekla
MARIBOR
Koroška cesta štev. 32
Telefon interurb. 2132
LJUBLJANA VII
Sp. Šiška, Medvedova 38
Telefon interurban 3075
Zahtevajte ponudbe!

TISKARNA MERKUR
TRG.-IND. D. D.
LJUBLJANA
Gregorčičeva ul. 23. Tel. 2552
se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele, letake i. t. d. Knjigoveška dela izvršuje v LASTNI KNJIGOVEZNICI

Kvalitativno najboljše
nogavice volnene in flor, rokavice, triko perilo, vestje, puloverje, šepne robce, naramnice, kravate, ovratnike, srajce, razne čipke in vezenine, kompletne potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in tapetnike
edino le pri
JOS. PETELINCU, Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika ob vodi.
Na veliko! Telefon 2913. Na malo!

VELETRGOVINA
kolonijalne in špecerijske robe
IVAN JELAČIN
LJUBLJANA
Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

Urejа dr. IVAN PLESS. — Za Trgovsko-industrijsko d. d. »MERKUR« kot izdajatelja in tiskarja: O. MICHALEK, Ljubljana.